MOJ BIJELI DAN

S. MARIJA OD PRESV. SRCA ISUSOVA

O.S.C.

28067

Veres

S. MARIJA OD PRESV. SRCA ISUSOVA O.S.C.

MOJ BIJELI DAN

BISKUPSKI ORDINARIJAT SPLIT

BROJ 731/962

Imprimatur

Split, 30. III 1962.

Dr. FRANE FRANIĆ
Biskup splitski

I DOZVOLOM REDOVNIČKIH POGLAVARA

Izdao: Samostan sv. Klare, Split, R. Končara 37
Odgovorni urednik: O. fra Ante Sekelez, Split,
Bulatova Poljana 3.

Štampa: GZ »Panonija« Subotica

MOJ BIJELI DAN

SRCE TVOJE MIRIŠE MIRISOM LJILJANA

Svaki put kad se Tebi približim,
osjetim miris ljiljana.

I udišem iz Srca Tvoga
mirise opojne,
mirise bijele ljubavi.

Koliko blago ja u Tebi imam!

I svaki put kad se Tebi približim,
znam:

Srce Tvoje miriše
mirisom ljiljana.

TJELOVSKI OPHOD

Nebo je rastrlo sunčani skut,
Nebo je rastrlo sunčani skut,
Svud čuo pijev se, dobro mi znan,
I cvijećem bješe prekriven put —

Kuda je imao prolazit' On,
Pod baldahinom, k'o slavni kralj,
I hod je Njegov pratio zvon...
Na zemlji vidjeh svoj divni Raj.

I pred Njim stupah — za nama svijet,
Na srcu nosih ljubavi znak...
Bijeli na Njega prosipah cvijet,
od koga bješe mirisav zrak.

U srcu ćutih božanski plam,
I On je u njemu širio mir;
Na brijegu bijeli blistao hram:
To idem s Njime na vječni pir.

CRKVICA MOGA DJETINJSTVA

Kada je nebo u divnome zlatu,
A dan se tiho za brdima gasi,
Crkvicu malu, u ljiljana cvatu,
Večernje sunce rumenilom krasi.

Crkvica mala — djetinjstva je moga!
Prvi put u njoj sklopila sam ruke;
Pod bijelim velom primih Boga svoga.
I slušah rajske, anđeoske zvuke.

U njoj sam prvu upila ljepotu:
Besgrešne Djeve lik, k'o ljiljan bijeli,
Božanskog Srca otkrila dobrotu,
Koja je duh moj ispunila cijeli.

U njoj sam čula prve riječi nježne,
U njoj su Božje djetinjstvo mi dali;
Odavde gledah u visove snježne,
Što su me kroz noć neprestano zvali...

II

I kad je srce ojađeno moje
Lutalo tužnim i samotnim krajem,
Tad svijetlo malo zvalo me je tvoje...
I moje zjene sinule bi sjajem.

Vraćah se opet na rođeni kamen,
Kao cvijet rani što je žedan rose...
Bijele bi svijeće zadrhtao plamen...
Naslonih u njoj umor svoje kose.

III

Jutarnja rosa po cvijeću bi pala
Kad bi me zvonce zvalo zvukom mekim...
Duša bi moja čežnjom mirisala:
Ja hitah stazom, a za glasom nekim.

Srce bi u njoj ganulo se moje,
Božanskom srcu pjevah blagim glasom;
Njemu sam tajne otkrivala svoje...
Djevicu bijelu gledah — s plavim pasom.

Ovdje, pod Njenim pogledima dragim
Srce Ti svoje, sa suzom, otkrivah,
I rane Tvoje cjelovima blagim
K'o laticama bijelim ja prekrivah.

IV

Svibanjskoj Majci, ogrnutoj snijegom,
Mirise svježih nosili smo ruža...
I pjesme naše odzvanjahu brijegom,
S kojeg se vidik u daljine pruža.

Na pragu njenom zastala bih noću:
Crveno svijetlo iz nje svjetlucalo...
Zavoljeh mir tajanstven i samoću;
»Vječno« mi »svijetlo« tajne otkrivalo:

Ljepotu žrtve i ljubavi znadoh,
Prolaznost svega i taštinu svijeta;
I srce svoje, tebi, Bože, dadoh,
K'o slatki miris proljetnoga cvijeta.

Božanski poziv u njoj ja očutih...
Zauvijek tamne ja ostavih sjene,
I stazom snježnom, iz nje se uputih...
K'o biser moje blistale su zjene.

V

I kad je srce izmučeno jadom,
Crkvici moga djetinjstva se vraćam:
Za zvukom frule ne idem — za stadom.
Niti se domu očinskome svraćam.

I često tako ja u duhu zađem
U njenu šutnju i u miris dragi...
Počinak ovdje uz Isusa nađem;
Djevice bijeli lik me tješi blagi.

Kada je nebo u divnome zlatu,
A dan se tiho za brdima gasi,
Crkvicu malu, u ljiljana cvatu,
Večernje sunce rumenilom krasi.

PUSTI ME, MAJKO...

Pusti me, majko, da pođem
Crkvici onoj na brijegu;
Vani je drveće bijelo,
I put je širok po snijegu.

Nek samo naslonim glavu
Na ležaj tih od cvijeća,
Odmah ću natrag doći...
Neka me djetinjstva sjeća.

Pusti me, majko, da pođem
Crkvici bijeloj na brijegu...
Ako se ne vratim više —
Naći ćeš stope u snijegu.

BIJELO SVETIŠTE

Najslađe mjesto sad je srcu mome
Svetište bijelo — a Isusov stan.
Ovdje sam tako blizu Srcu Tvome;
Boravim ovdje, s Tobom, noć i dan.

I slavim uvijek s Tobom bijeli pir...

Uza Te, ovdje, slatki mi je mir.

J U T R O S

Jutros sam svoju ugledala majku,
Gdje sagiblje se vrh uzglavlja moga;
Srcu najljepšu šanula mi bajku:
»O evo dana najljepšega tvoga«.

»U srce tvoje, danas, Bog će doći,
I u njem odsad On će sam počivat...
Ustani! — K bijelom hranu ćemo poći,
U Srcu Božjem srce će ti snivat!«

Jutros sam svoju ugledala majku,
Gdje sagiblje se vrh uzglavlja moga;
Srcu najljepšu šanula mi bajku:
Sam Bog će doći usred srca tvoga«.

PREDA MNOM, MAJČICE DRAGA...

Preda mnom, majčice draga,
Bijeli se prostire put...
Poći ću, poći ću njime,
Za Tvoj se držeći skut.

O mene, majčice mila,
Doziva daleki sjaj...
Gle, ona Hostija bijela
Srcu mi otvara raj!

POĆI ĆU, MAJČICE S TOBOM...

Poći ću, majčice s Tobom,
Našim kamenim brijegom —
K onoj crkvici maloj...
K'o da je prekrita snijegom.

U njoj će, tiho, s visina,
Pod Žrtvom Spasitelj doći ...
Ostat ću zauvijek s Njime...
I ne ću od Njega poći.

ZOVU ME ZVONA...

Zovu me zvona, majčice,
I put je rascvjetan cijel;
U ruci mojoj dršće sav
Ljiljan mirisan, bijel.

I na njem rosa jutarnja
K'o dragi blista kam...
Žurimo, majko... Duša će
Božji postat mi hram!

PRVA SUZA

Jutros je prva zablistala suza
Na licu majke, kao dragi kamen...
Jutros je tiho rukom svojom bijelom
Na čelu mome napravila znamen.

Jutros, dok klečah pred oltarom bijelim,
Čula sam majku kako tiho plače...
O majko moja, zbog velikog časa,
I moje srce udara sve jače.

MAJKO, UPALI SVIJEĆU...

Majko, upali svijeću... Kraj mene tiho stani:
U srce moje Isus pod Žrtvom svojom će doći,
I Njemu riječi tople, sa suzom u oku, šani —
Za mene sklopi ruke... I nemoj od mene poći.

Danas ću, majko, obnovit krsne zavjete svoje...
Tada si obukla meni prvi put haljinu bijelu,
I Bogu srce si, majko, zauvijek predala moje,
Uz plamen voštane svijeće... I moju dušu cijelu.

Ljubljeni Isuse, dođi... Sjaj mojih zove Te zjena...
Do Tebe radosti druge ja više tražiti ne ću;
Sačuvaj čisto mi srce i dušu od tamnih sjena...
Odsada budi sve moje... Majko, upali svijeću.

VELIKI ČAS

Isuse, Tebe ću sada u srce primiti svoje,
A Ti si beskrajna sreća, blaženstvo raja cijelog;
Do mene, ubogog stvora, biće se snizuje Tvoje...
Za dar Ti donosim srce, ljepotu ljiljana bijelog.

Kraj mene, očiju suznih, moja će klečati mati,
Gledat će kako Bog vječni u dušu čeda joj slazi;
I ona Tebi će svoje sve blago s radošću dati,
Jer znade da Srce Tvoje na mene s ljubavlju pazi.

Dođi, predobri Kriste, sa zborom anđela svojih;
S čistim ću srcem pristupit oltaru bijelome Tvome!
Ti si mi jedina želja, uzrok radosti mojih:
Ja ću Te voliti uvijek — u srcu čuvati svome.

OTVORI, OČE...

Otvori Oče vratašca mala:
Isusa pusti nek k meni dođe,
Jer moje srce željno ga čeka;
Reci mu neka čim prije pođe:

Dok nisu moji ljiljani sveli,
Zgasila radost u oku mome...
Reci, o da sam spremila za njeg
Počinak slatki u srcu svome.

U TABERNAKULU

Dane si, noći, morao biti
O Sužnju mili tužan i sam...
Odsad ću Tebe u srcu kriti;
U njem ću Tebi pripravit stan.

Čuvat ću Tebe — o noć i dan.

OČEKIVANJE

Sada ću, Oče, iz ruku Tvojih
Primiti divni, najljepši dar;
O bit će radost svih dana mojih...
Već srce ćuti božanski žar.

Sam će mi Isus u srce doći,
Što anđelima čistim je raj...
O moja radost ne može proći;
Od nje će ostat u srcu sjaj.

Sada ću, Oče, iz ruku Tvojih
Primiti divni, najljepši dar;
O bit će radost svih dana mojih...
Srce mi ćuti božanski žar.

KAD MILOST TVOJA...

Kad milost Tvoja u dušu mi sađe,
Ona će sinut u najljepšem sjaju;
Srce će moje u Tvome da nađe
Počinak tihi — k'o da je u raju.

Zato Te čekam, o Ljubavi, dođi,
I prezret nemoj bijedno srce moje;
O ja Te čekam... Kraj mene ne prođi:
Počinut ja ću — tek uz Srce Tvoje.

DANAS ĆE, MAJKO...

Danas će, majko, u srdašce moje
Prvi put Isus u hostiji doći...
O kako li je sretno dijete Tvoje!
I moja radost nikad ne će proći.

Uza me stani . . . Sklopi svoje ruke,
I tiho moli sa suzom u oku . . .
Čuj, već nebeske osluškujem zvuke,
U sebi ćutim već radost duboku.

Danas će, majko, u srdašce moje
Prvi put Isus, u hostiji, doći . . .
Uza me stani; Sklopi ruke svoje . . .
I moja radost nikad ne će proći.

BIJELOM ZARUČNIKU

O Zaručniče moje duše, dođi,
Moje te srce tako željno čeka . . .
Već zorom su me staze zvale: pođi . . .
Po cvijeću svud je pala rosa meka.

O svu noć ja sam sa zvijezdama bdila,
Molila jutro, da što prije svane;
Blistava suza u oku se krila:
O moje sunce s jutrom će da grane!

I sad sam, evo, kraj oltara tvoga,
Otvaram srce da u njega dođeš,
I da me skriješ usred Srca svoga . . .
I nikad, nikad od mene ne pođeš.

— — —

O Zaručniče moje duše, dođi,
Moje te srce tako željno čeka.
Već zorom su me staze zvale: pođi . . .
U srcu pjesma drhtala je meka.

Uz tebe ja ću samo sretna biti,
U tebi ja ću svoju radost naći;
Na Srcu tvome slatki sanak sniti . . .
Uz tebe sunce nikad ne će zaći.

BOŽANSKOM SRCU

Božansko Srce, ja te čekam, dođi,
Za tobom pružam bijele ruke svoje;
Iz zagrljaja svoje Majke pođi,
I tužno srce razveseli moje.

Za tobom duge čeznula sam dane,
Šaptala tvoje ime u samoći,
O tražila sam tebe na sve strane . . .
Za tobom svoje proplakala noći.

O daj da srce sjedini se s tvojim,
Usne na Srcu Božanskome tvome;
Zvat ću te odsad zaručnikom svojim . . .
O ne će biti kraja raju mome.

— — —

Božansko Srce, ja te čekam, dođi . . .
Ja spremih za te stan u srcu svome;
Čekam te željno . . . K meni samo pođi . . .
U Srcu ja ću počinuti tvome.

MOJE PRVE ZARUKE

U bijelu svilu obukla me mati,
I vijencem kose ovila je moje,
I sav svoj ures htjela mi je dati;
Najljepše riječi šanula mi svoje.

Zatim me nježno povela za ruku,
Molila tiho nad srcem je mojim . . .
Duša se moja, pri nebeskom zvuku
Prvi put s Bogom zaručila svojim.

SIROČE JA SAM...

Siroče ja sam... I nikoga nemam,
I za me pust bi bio ovaj svijet,
Al' ipak nekom svoje srce spremam,
I bijeli njemu ja donosim cvijet.

To Bog je moj, što k meni, evo, ide:
Uz njega više ne ću biti sam;
O moje oči novi život vide,
Koji mi prije ne bijaše znan.

— — —

Siroče ja sam, i nikoga nemam,
I za me pust bi bio ovaj svijet —
Al' zato Bogu svoje srce spremam...
I bijeli njemu ja donosim cvijet.

HOSTIJA

Jutros u srcu primila sam Tebe,
A ljubav, žrtva, to je ime Tvoje;
U Tebi ja sam izgubila sebe...
Tebi sam srce žrtvovala svoje.

Sa Srcem združi zauvijek ga svojim:
Nek bude ono slično Srcu Tvome...
O daj da i ja pođem tragom Tvojim —
Da putem križa dođem raju svome.

Jutros u srcu primila sam Tebe,
A ljubav, žrtva, to je ime Tvoje;
U Tebi ja sam izgubila sebe...
Tebi sam srce žrtvovala svoje.

ZAŠTO?

Zašto se jutros u mom tamnom oku
Zablista suza, k'o biser u rosi?
O k'o da netko smiri bol duboku,
I blagi cjelov poda mojoj kosi.

Zašto se milo smiješih suncu dragom,
I pitah cvijeće — zna li radost moju...?
O Ti si jutros, u osmijehu blagom,
Prelio u me bijelu dušu svoju.

KAKO JE JUTROM...

Kako je, jutrom, lijep cvijetak u rosi,
Kad sunce na njeg prospe zrake svoje...
I srce moje, kako li je lijepo —
Ljubavlju kad ga dirne Srce Tvoje.

DA ZNAŠ, O MAJKO...

Da znaš, o majko, kako srce moje
Prvi put danas tako slatko sniva,
I kako li je sretno dijete Tvoje:
Sam Bog se, majko, u mom srcu skriva!

O MOJE SRCE...

O moje srce nebo krije,
U njemu sad je sami Bog;
Njegova ljubav njega grije...
Dan je moj prepun sunca mog.

O moje srce pokoj ćuti,
Jer primi blagi cjelov Tvoj;
O svojoj sreći ono šuti...
U sebi nosi, gle, raj svoj.

DANAS...

Danas Ti, Bože, dajem srce svoje,
Molim Te, primi moj najljepši dar.
O nek se u njemu skrije Srce Tvoje,
I Srca Tvoga u njemu plamti žar.

U RUCI MOJOJ...

U ruci mojoj ljiljani dršću bijeli...
O radost svoju za svijet ja ne dam cijeli.
Jer u svom srcu samoga Boga krijem;
Ljubavlju svojom Srce Njegovo grijem.

— — —

U ruci mojoj ljiljani dršću bijeli...
O radost svoju za svijet ja ne dam cijeli.

LJILJANI

U vrtu cvatu... Izrasli u rosi...
Ja bdijem kraj njih, da mi ne bi sveli.
...I stazom onom hitali smo bosi,
Na vjetru naši lepršali veli.

Daleko tamo nosili nas zvuci...
Ljiljani bijeli drhtali u ruci.

DARUJ MI BIJELE LJILJANE

Daruj mi bijele ljiljane,
Osute rosom jutarnjom,
Majčice, na moj bijeli dan.

Nek budu puni mirisa,
Čistog, k'o ljubav opojnog,
Što Tebi on je samo znan;

Da njima, Majko, okitim —
Jer k meni On će danas doć —
Svog srca tihi, meki stan.

HOSTIJO BIJELA...

Hostijo bijela, hrano duše moje,
U tebi Isus ljubljeni se krije,
I meni daje od ljepote svoje...
Ljubavlju svojom moje srce grije.

Hostijo bijela, slađa si od mane,
Koju bi sam Bog sa nebesa dao
Svojemu puku, prije neg' dan svane,
Pustinjom kad je voditi ga znao.

Hostijo bijela, ja ću tvojim duhom
Ugledat rumen i sjaj vječne zore...
K'o Prorok što je — a nahranjen kruhom
Došao lako sve do Božje gore.

Ljepota tvoja neka dušu moju
Prelije cijelu i ogrne sjajem;
Sam Bog će ljubav darovat mi svoju —
I svojim vječnim povesti me rajem.

JEDINSTVO

U svoju dušu primit ću
Krv, Tijelo — sav Duh Tvoj,
I s Duhom Tvojim tada će
Sjedinit duh se moj.

I moje srce postat će
Sličnije Srcu Tvom:
Isuse slatki, ljubim Te!
U srcu počivaj mom.

PRED MALOM, BIJELOM HOSTIJOM . . .

Pred malom, bijelom Hostijom
Svjetiljke gori plam . . .
Pred Tobom bdije kroz svu noć;
I više nisi sam.

A plamen male svjetiljke
Ljubav je srca mog . . .
Za Tebe samo izgara —
U rani Srca Tvog.

BIJELA HOSTIJA

BIJELA HOSTIJA

O bijela, mala hostijo, što kriješ
Najveće blago neizmjernog raja,
Čujem te kako u mom srcu biješ;
Radosti mojoj više nema kraja.

... O snivaj tiho, Ljubavi prelijepa,
I mirom blagim prekrij srce moje;
Neka sve zamre, kao tama slijepa ...
Duša će slušat otkucaje tvoje.

U srcu bijele otvaram ti dvore:
Uđi nečujno ... Ja te čekah dugo ..
Uza te ja ću usnuti, dok more
Daleko šumi, i uzdiše jugo.

2.

Tijelo je Tvoje hrana duši mojoj,
Kojom sve moje oslađuješ boli.
I snagu tražim u jakosti Tvojoj ...
Utjehu svoju u toj tužnoj doli.

I Krvlju svojom napajaš me svetom:
Osjećam kako dušu mi natapa,
Ona je sila protiv duhu kletom ...
I gle, sa krvlju srca mog se stapa.

U tebi, Trajno, svoju vječnost slutim,
Dok zvijezde bdiju i oblaci plove ...
Naslanjam glavu ... I u sebi ćutim
Jedan život novi — a Ljubav se zove.

3.

Dao si Srce, da Ti ga probodu,
Zbog mene, kopljem, a to nitko ne bi . . .
Da život meni vratiš, i slobodu;
I ranu tešku zadao si Sebi.

. . . Pelikan, da mu ne uginu mladi,
Sam sebi grud je kljunom prokljuvao,
A tad je krvlju, prije neg' poginu,
Hranu i piće svima njima dao.

Tijelo i Krv ta još se i sad lije,
Koju je samo Ljubav mogla dati —
Za tajnu, što se u hostiji krije,
Tek srce, koje ljubi, može znati.

4.

Tajna je ova spomen one noći,
Kad zadnji put si blagovao vazam.
U njoj je mudrost i znak Tvoje moći,
I ljubav, što će duši biti balzam.

. . . U uzvišenom gledao Te stavu
Ivan: To Ljubav sama nam se daje . . .
Na grud je Tvoju naslonio glavu,
I čuo Srca Tvoga otkucaje.

U srcu svome slatku Tajnu nosim,
I Uspomenu ljubavi obnavljam.
Dok za sve dane ovu Ljubav prosim,
Na Srce Tvoje tiho se naslanjam.

5.

Tiha je noć . . . I mjesečina b'jela
Staze je sjajem obasjala svojim.
Tiha je noć, i narav šuti c'jela . . .
A Netko stoji pred vratima mojim.

. . . On tiho kuca, zatim k'o da stane,
Osluškujuć, sagnut, tek nečujnim sluhom,
Iznutra da l' će itko da se gane . . .
A b'jelim On je zaogrnut ruhom.

O samo uđi . . . Dugo spremah za Te
Mirise b'jele ljiljanova cv'jeta . . .
S ljubavlju, tiho, prosut ću ih na Te . . .
Jer Ti si, sam Ti, blago moga sv'jeta.

MOJA PRVA LJUBAV

OGLEDAJ SE DUŠO...

Ogledaj se dušo moja...
Ogledaj u zrcalu bjelinu svoju.

Danas mi je Isus
darovao ljubav svoju...

I moje su zasjale zjene.
I soba se napunila
mirisa ljiljanova...

A tamne su nestale sjene.

ODVEZI ME...

Odvezi me bijelim kolima
u stanove ljubavi...

U bijele stanove, ovjenčane
ljiljanovim cvijetom.

Odvezi me bijelim kolima —
svojim svijetom.

NIKAD KAO DANAS...

Nikad kao danas
moje srce nije tako radosno bilo:

Isus je u njemu snivao...

I moje su zjene sjale.

I dok je kucaj srca
sve tiši bivao —

zvijezde su na večernjem svodu
drhtati stale.

NE BUDITE ME . . .

Ne budite me:
Pustite me, da snivam
svoj bijeli san . . .

Moje srce počiva u Njegovu,
kao rosa na bijelome cvijetu.

Pustite me, da snivam
svoj bijeli san —
nepoznat svijetu.

KAD TVOJE IME SPOMENEM . . .

Kad Tvoje Ime spomenem —
O Srcu riječ je Tvojemu,

Odmah se k Tebi okrenem,
kao cvijet suncu svojemu;

I sjaj ga njegov osiplje,
i miris svuda prosiplje.

KAKO JE SLATKO USNUTI . . .

Kako je slatko usnuti
Na Srcu Tvome premilom.

A duše čiste, mirisne —
Kao cvijet bijeli ljiljanov . . .

I kušat slasti blažene . . .
I slušat odjek vječnosti.

BOŽE MOJ . . .

Bože moj — moja prva ljubavi!
Sjećaš li se onoga jutra,
kada s ljiljanom u ruci
prvi put pristupih Tebi.

A moje kose bijahu ovjenčane,
i haljina bijela krasila mi biće.

Usne su moje šaptale molitve tihe;
Sklopljene ruke na prsima držah,
i duša je moja motrila rajsko otkriće.

Blago si me zagrlio,
i utisnuo svoj prvi cjelov u srce moje . . .
A duša je kliktala moja.

I ja ne znadoh, da si me već tada
Sobom zaručio —
utisnuo neizbrisiv znamen
u srce moje:

da sam — zauvijek Tvoja.

POD BIJELIM VELOM . . .

Pod bijelim velom počivaš
u maloj, tihoj hostiji,
na uzvišenom prijestolju —
k'o čisti, bijeli Jaganjac.

I duši mojoj ubogoj
nevinost svoju daruješ,
božanstvo svoje predivno;
sa Sobom me sjedinjuješ.
Ta Zaručnica Tvoja sam,
i dio Srca Tvojega!

... Daleko, tamo, pođimo,
na snježne one visove...
I više se ne vratimo
u život smrtni, prolazni.

U Tebi raj svoj imam ja,
i svoju vječnost beskrajnu;
sve blago srca svojega...
I krunu svoju presjajnu.

BEZ TEBE...

Bez Tebe bi moja proljeća bila mrtva.
I ne bih se radovala cvrkutu ptica —
i moje oči ne bi motrile
plavetilo neba,
niti sajaj rose na cvijetu.

Bez Tebe bi moje srce bilo
ledeno i bolno,
i kao pelin gorak bile bi moje radosti,

Bez Tebe bi moji dani jecali...

I bila bih slična —
mrtvome svijetu.

PRIJESTOLJE JE TVOJE...

Prijestolje je Tvoje na nebesima,
i u srcu mojemu.
Na nebu Ti zbore korovi anđela,
klanjajuć se Tebi,
a moje Ti srce uvijek tiho šapće,
da ga uzmeš k Sebi.
I stan je moj —
u Srcu Tvojemu.

TI SI RADOST...

Ti si radost života moga.
Iz Srca Tvoga struji u mene život
pun topline,
pun vedrine —
ljubavi.

I dok me motre oči Tvoje,
ja znadem samo šaptati:

Bože moj — sve moje.

ČIM SE PROBUDIM...

Čim se probudim, šapćem Ime Tvoje.

Od Tvoje punine moja usta zbore;
Od Tvoje ljubavi moje srce zamire.

Ja sam obuzeta Tobom;
Ja Te nosim sobom —

o Vječna Riječi.

S TVOJIM SRCEM

S Tvojim se Srcem združujem;
U Tvoju ljubav ponirem,
a iscrpsti ju ne mogu.

K'o čedo ja se privijam
Slatkome Srcu Tvojemu,
da srce svoje napojim
ljubavlju Tvojom beskrajnom...

O ne mogu ju ispiti!
I srce moje nema sna:

Ljubavi, koja nemaš dna.

JUTROS . . .

Jutros jecah na Srcu Tvojemu,
kao dijete —
od radosti, što si sa mnom.

I ne zaustavih svojih suza,
i ne rekoh srcu svojemu,
da se utiša.

Bez Tebe moja duša ne bi mogla živjeti. . .
Zar ljubav Srca Tvoga itko može procijeniti?
Bez tebe su mi gorke radosti,
uz Tebe su mi slatke žalosti;
Nitko mi Tebe ne može zamijeniti.

POČINI DUŠO MOJA. . .

Počini dušo moja
na Srcu Božjega Sina.

K'o labud bijela krila
tiho, tiho mi sklopi. . .

Smiri se srce moje,
tijelo počini moje —

i oči tiho zaklopi.

U OGNJENOJ PEĆI

Drama u 3 čina

L I C A:

Židov Juda — staklar,

Hana — njegova žena,

Joel — njihov sin (dječak od 7—9 godina);

Sirah,

David.

Svećenik,

Kršćanski dječaci;

Anđeoski zbor.

— — —

Dogodilo se u Carigradu —

za vladanja cara Justinijana.

I ČIN

(Na prostranoj čistini stoji klupa. Jutarnje sunce razasiplje svoje zrake... Dolazi dječak Joel, sjetan i zamišljen. Sjedne na klupu. Spusti pogled zemlji, a zatim iza poduže stanke podigne oči k nebu. I lice mu se razvedri. Kao da je ushićen, progovori tihim glasom)

JOEL:

Kako je lijepo ovo nebo plavo,
I sunce sjajno, što nas uvijek grije...

(Pušta sunčanim zrakama, da mu miluju lice... A zatim opet promatra nebo):

A tamo gore, iznad vasione
Otac nebeski pogledu se krije.

(Kao da razmišlja... Zatim će):

Al' ipak On sam uvijek zemlju motri,
I ništa pred Njim ne može se skriti...
Otac moj tako učio me danas:
Ja njemu moram uvijek dobar biti.

(Misli na svoga oca. Iznenada se začuje radosna vika, koja mu prekine misli. Ukažu se kršćanski dječaci... Približe se Joelu, a lica im sjaju od radosti i nekog nadzemaljskog sjaja. I sam se Joel začudi, pa ih pita)

II PRIZOR

JOEL:

Drugovi mili, što vam se to zbilo,
Da vaša radost sve to jača biva?

DJEČACI:

Joele dragi, čuli smo u hramu,
Da Bog se sam u našem srcu skriva.
(Joel ih gleda začuđeno . . .)

(Dječaci nastavljaju):

Jer svetog mi smo blagovali kruha:
(naizmjence)
Svećenik njega samo daje nama,
A ti si židov, i ne smiješ ga jesti . . .

Joele dragi, sutra pođi s nama.
I našem ne smiješ pristupit oltaru —
Za kamen stup se tiho možeš skriti . . .

JOEL:

Poći ću s vama, o drugovi mili:
Tih i bez glasa ja ću tamo biti.
(Dječaci se, ostavivši Joela sama, udalje . . .)

JOEL:

Kako su sretni, a ja tako tužan . . .
Lica im puna nebeskog su sjaja:
U srcu svome samog Boga nose;
Na zemlji vide otkrivenje raja.

(Tiho ustane i pođe laganim korakom . . .)

II ČIN

(U hramu. Dječaci kleče oko bijelog stola, sklopljenih ruku. Tajanstveni mir posvuda se prostire, dok su im lica ožarena svijetlom, koje pada s oltara. Svećenik, sav u bjelini, tiho progovara . . . Joel, skriven iza kamenog stupa, sluša i promatra.)

SVEĆENIK:

Sad ćete svetog blagovati kruha,
Što ću ga svima vama opet dati:
To Krist vam daje svog božanskog duha;
Njegovu ljubav srce će vam znati.
U srcu vašem On sam neka bude,
Prijestolje u njem nek podigne svoje,
Jedinstvo s Njime tu će da se zbude;
Duša će šaptat: O budi sve moje!

DJEČACI:

O daj nam, Oče, opet svetog kruha,
U kom će Isus najdraži se kriti;
Bit ćemo tada tako blagi, dobri,
I duša uz njeg blažena će biti.

(Svećenik uzimlje s oltara ostatke posvećenog kruha, kojega je dijelio vjernicima, i stavlja ih na pliticu. Okrene se k djeci):

SVEĆENIK:

Prilike bijele blagujte sad ove:
Pod njima Bog se i Spasitelj krije,
S Njime vam dajem i radosti nove;
Božanską ljubav nek vam srce grije.

Čuvajte ovo neizmjerno blago,
Nemojte grijehu i tami ga dati . . .
Ponovno doći, nek vam bude drago;
Kroz srca vaša sam će Isus sjati.

(Opet se okrene oltaru i stane lomiti posvećeni kruh u sitne komadiće. Dječaci su spustili glave, i sklopljenih ruku na prsima, čekaju . . . Za stupom, Joel tiho prozbori):

JOEL:

O svaki dan ja istu sliku motrim,
Za ovim stupom dok se tužan krijem;
Blaguju oni svetog, bijelog kruha,
A ja ne mogu... Samo suze lijem...

(Čuje se njegov tihi jecaj...)

(Nastavlja):

Više ne mogu... Idem i ja tamo,
Pa bilo što se meni zatim zbude,
U muku onom opazit me ne će...
I moje srce neka sretno bude.

(Tiho se približi k oltaru i nečujno klekne uz dječaka, koji bijaše na kraju reda. Prignuo je glavu, a srce mu je drhtalo. Svećenik se okrene s posvećenim kruhom na plitici, i stane im davati — Isusa, Prosuše se tihi zvuci... Kao da su iz raja... Svećenik dođe i do Joela, i misleći, da je i on kršćanski dječak, pričesti ga, a zatim pođe k oltaru. Joel, s Isusom u srcu, tiho ustane, i neopažen nestane za stupom. Iza stanke, stane tiho šaptati):

JOEL:

O kako li sam sretan sad:
U duši mojoj sniva Bog;
Nitko Ga ne će oteti...
Ja ne dam blago srca svog.

Ja slušam Njegov slatki zov,
Osjećam Njegov topli dah...
I srce moje miruje;
I mene više nije strah.

(Utonuo je u blaženi mir... Iznenada začuje pjevanje... Dječaci, ili posebni zbor, pjeva):

»Sakramentu veličajnom
Pojmo u sav glas,
Što ga vjernim, kao hranu,
Dijeli Isus spas.

On za hranu dušam slabim
Daje nam se sav...
I grud naša namah biva
Tajni Božji hram.«

JOEL:
(tiho šapće)

O čini mi se, k'o da sam u raju,
I anđeoske divne pjesme slušam;
Bjelina neka moju dušu puni...
U srcu svoga Boga i ja kušam.

(Utihnulo je pjevanje. Ali zvuci (violine) još dugo podrhtavaju. Svećenik svuče albu. Dječaci se već stanu tiho razilaziti... Svijetla se na oltaru tiho gase. I Joel se podigne):

JOEL:

Sad tiho moram nestati,
I domu svome brzo poć,
Jer što će reći otac moj...
S Isusom ja ću k njemu doć.

(Iščezne... Hram ostane u polutami. Svećenik se podno oltara tiho moli.)

III Č I N

(U kući Židova Jude. — Pozornica je razdijeljena u dva dijela. S desne strane — soba u prizemlju. Jednostavan, a bogat namještaj: stol, stolice,

otoman, sagovi, zastori... S lijeve strane, pred kućom, vidi se velika peć, koja je staklaru Judi služila pri pravljenju stakla.

Desna strana pozornice je u polutami, dok je lijeva rasvijetljena. Dolaze radnici, noseći drva za peć. Odlože ih; zastanu da se malo odmore. Oblačno je...)

SIRAH: (gledajući u vis)

Oblaci tamni prekrili su nebo,
I sunce skrilo poglede je svoje...

(David otvara vrata peći (s prednje strane), da baci drva)

DAVID:

Od silnog plama ne vidi se ništa...

SIRAH:

A čudna slutnja puni srce moje.

(I on se prigne, i skupa s drugom baca u peć drva. Odu...)

II PRIZOR

(Desna strana pozornice se rasvijetli, dok lijeva ostane u polutami. Juda nemirno šeta po sobi)

JUDA:

Joela nema... Zar ga mati pušta...
S kršćanskim često dječacima ide...
A možda u hram... To ću od njeg' doznat —
(srdito)
A križ mi oči ne mogu da vide.

(Tiho se otvaraju vrata... Joel plaho ulazi. Čim ga otac spazi, poviče):

JUDA:

Joele dođi, i istinu reci:
Gdje si to danas tako dugo bio?
Otac nebeski, čuj, ne trpi laži!
S dječacim' onim možda si se krio?

(Joel zna da ne smije lagati. Skupi svu snagu i reče ocu):

JOEL:

Bio sam s njima, u njihovu hramu,
I svetog, bijelog blagovao kruha...

(Još nije niti dovršio, kad otac strahovito plane. Sav bijesan, poviče):

Što kažeš, i to usudiš se reći;
Donosiš meni kršćanskoga duha!

(A zatim sav izbezumljen zgrabi Joela, izleti van, gdje bijaše peć, naglo otvori vrata i baci sina u plameni oganj. Zatvori vrata i povikne):

JUDA:

Sad nek te nema pred očima mojim:
S kršćanskim kruhom sad u prah sagori...!
(zove slugu)
Davide, gdje si...? U peć drva baci,
I ovaj plamen što jače razgori.

(David se ne odziva... Gusti oblaci prekriše nebo... Tama padne na zemlju... Juda, kao sulud, iščezne.

Soba se polako rasvijetli... Vidi se tužan lik majke. Kao da nešto traži...)

III PRIZOR

MAJKA (HANA):

Nema te, sine... Odaja je prazna...
O gdje si moje preljubljeno dijete?
Čuješ li glas moj, gdje te tiho zove...?
Moj mali, bijeli i mirisni cvijete.

(Osluškuje, ali posvuda muk.)

Zar hoćeš majku da prestrašiš svoju,
Pa si se negdje u odaji skrio...
Iziđi... Čuj me: koriti te ne ću...
Uvijek si dobar i poslušan bio.

(Joel se ne odziva... Majka sve tužnije zbori...):

Pa tebe nema, tebe nigdje nema!
Jao, već žalost puni dušu moju...
Joele, sine, majci se ozovni...!

(Ugleda na otomanu njegovu košuljicu, pa ju zgrabi):

U ruci držim košuljicu tvoju.

(Sjedne na otoman, i pritisne košuljicu suznim očima...)

Već crna slutnja moje misli mori,
U duši mojoj bol se nova stvara...

(Ustane; raskrili ruke):

Joele, sine, idem da te tražim...
Oštrica britka moje srce para.

(Izleti vani... (Svijetlo se tiho ugasi...)

IV PRIZOR

(Lijeva strana pozornice, gdje je peć, najednom se rasvijetli. Čuje se izdaleka tiho pjevanje, kao s visina, koje dolazi sve bliže):

O slava tebi. Hostijo,
Što vječnih si nebesa kras;
I radost ti si Serafa...
A donijela si ljudstvu spas.

(Ukažu se bijeli anđeli, raširenih krila. Podijele se u dva reda.

Prvi red anđela ima na prsima crvene vrpce, koje se od ramena koso spuštaju, sa znakom srca. To su čisti duhovi, koji su stvoreni kao anđeli; red Serafa, koji ljube...

Drugi red anđela, također su Serafi, koji bijahu ljudska bića, ali su preko presv. euharij. Srca postali Serafi. Oni imaju također na prsima crvene vrpce — s euharijstijskim znakom.

Dođoše i približiše se k peći; smjerno se poklone Isusu, koji pod euharijstij. prilikama, koje su sačuvane, nalazi u srcu malog Joela. Pjevaju):

I radost ti si Serafa...
A donijela si ljudstvu spas.

(Anđeli stanu bacati na užarenu peć latice cvijeća, zboreći):

I. red Serafa:

O slava tebi, Hostijo,
Na zemlji svoj što širiš raj,
O malom, ovom stvoru svom,
Sred plama, život, snagu daj.
Zar Tebe može uništit'
Zemaljski ovaj bijedni žar,
Kad vječan Ti si, besmrtan?!
Najljepši neba Ti si dar.
I vječnost ne će utrnut'
Ljubavi plama Srca Tvog;

Taj plam sve gasi plamene...
Besmrtan Ti si — vječni Bog!
(Klanjaju se, zboreći sa strahopočitanjem).
Besmrtan Ti si — vječni Bog!

II. red Serafa:
Al veća slava nek ti je,
Što duše čuvaš tihi hram — tajni
Kad u njem tiho počivaš;
Ne uništi ga grešni plam.

I usred ognja napasti,
Ti duše čuvaš bijeli cvijet,
I taknuti ga ne može
Ni put, ni tama — opak svijet.
(I oni se klanjaju. A zatim svi zajedno prozbore):
O slava tebi, Hostijo,
Što vječnih si nebesa kras;
I radost ti si Serafa...
A donijela si ljudstvu spas.
(Odlaze, pjevajući):
I radost ti si Serafa...
A donijela si ljudstvu spas.
(Svjetlost iščezne...)

V PRIZOR

(Odaja u polutami. Za stolom, sjedi Juda. Kosa mu je sva razbarušena; lice je skrio među ruke. Šuti... Časovi, puni tjeskobe, prolaze. Najednom se tiho otvaraju vrata. Ulazi Hana; tužna i bolna izgleda. Kad ju on ugleda, naglo se trgne, i kao izbezumljen, izleti vani. Hana gleda nepomično za njim, a zatim klone na otoman.):

HANA:
O kako taman, jadan lik je njegov...
K'o da u srcu strašnu tajnu skriva?
Zar i on plače za ljubljenim sinkom,
Koji se srcu ne će da odziva?

Jeca... Tijelo joj klone... Crni veo pokrije ju... Kraj peći ukaže se očajni Juda, noseći u rukama konopac.)

VI PRIZOR

JUDA:
Za mene više oproštenja nema,
Jer sina dobrog ubio sam svoga!
Pobjeći ja ću od očaja ovog,
Konop kad trgne nit života moga.
(S čudnim i žalosnim krikom, nestane ga...)

VII PRIZOR

(Hana se pridigne... Spusti lice među ruke, i jecajući prozbori):

HANA:
Joele, sine, nigdje mi te nema!
Obađoh pute i drumove prašne...
Tko mi te ote...? Možda divlje zvijeri...?
Ili su samo to utvare strašne?
O gdje je ona košuljica bijela...?
(Nađe ju)
Ručice male ovdje su mi bile... (cjeliva ju...)
O tako slatko grlile su majku;
Oko mog vrata često su se svile.
(jeca)

Joele, sine, zar mi te oteše!?
A s time srce ubili su moje!
Bez tebe više ne trebam života...

(Sve bolnije plače.)

O još da jednom vidim lice tvoje!

(Ustane, raširi ruke; prođe odajom — jecajući):

O gdje si moja neizmjerna boli,
Radosti moja, sanjo srca moga?
O gdje si moje dragocijeno blago!?
Hoću li ikad vidjet lica tvoga...?

(Nesvijesno iziđe kroz vrata i dođe do peći, neprestano jecajući):

Joele, sine, majci se ozovni,
Jer moje srce krvari sve jače...
Već sama ne znam, gdje da tebe tražim...
Čuješ li jecaj, što za tobom plače?!

JOEL:
(iz peći)

Evo me, mama...! Živ sam, mila mama!

(Mati kao da se skamenila, zavapi):

HANA:

Smiluj se Bože Izraelov nama!

(Hana čuje glas, ali ne vidi nikoga):

HANA:

Odakle slatki glasu zboriš,
Jer ne vidim tvoj mili lik?
Zar opsjena je samo pusta...?
Il' to je srca moga krik?

(Joel se iz peći opet odziva):

JOEL:

Evo me, majko... Čujem glase Tvoje...
Otvori vrata ove žarke peći;
Ne boj se! Živ sam, mama, mila mama!
Toliko toga imam Tebi reći.

(Hana kao suluda pohiti k peći; naglo otvori vrata, a Joel iskoči: nestane u majčinu zagrljaju. Hana, poslije silnog uzbuđenja, podigne oči k nebu):

HANA:

O neizmjerni vječni Bože,
Ti radost vrati srcu mom!
Dovijeka ja ću Tebe hvalit!
I vidim konac bolu svom.

(Odnese ga, zatim, sobom u kuću; klone na otoman, ne puštajući dijete. Prosuše se dirljivi zvuci (violine)...)

VIII. PRIZOR

(Joel smiruje majku, koja još jeca):

JOEL:

Majčice mila, sad ne plači više...

(Tiho joj šapće, kako je dospio u peć.)

Sve ti ja kazah, i sada sve znadeš...
Radosna budi; smiri srce svoje,
Jer opet mene kraj sebe imadeš.

(Dalje nastavlja):

Kada me otac u peć strašni baci,
Pristupi k meni Djeva divnog stasa...
U bijelu halju obučena bješe,
I smiješila se, tiho i bez glasa.

Najprije, majko, smirila me ona,
A zatim vodom gasila je plamen;
I ja sred ognja ne osjetih žara...
Na čelu zvijezde bijaše joj znamen

(Mati zavapi):

HANA:

O dijete, Božja bijaše to Mati,
Što kršćani ju i časte i vole...
Njima je ona tako draga Mati;
U nevoljama Nju zovu i mole.

(Joel prekine majku.):

JOEL:

Pa kad je Ona, majko, tako dobra,
Budimo i mi kršćanskoga duha...

(Moli sve usrdnije majku):

Budimo i mi, majko djeca Njena...
Pa ćemo svetog blagovati kruha.

(Čim je spomenuo riječ »kruh«, kao da se preobrazio. Oči mu zasjaše čudnim sjajem, nadzemaljskim. Brže nastavi):

Nebeski, majko, vidjeh dvor,
Isusa milog; Njegov sjaj;
Anđela tu je pjev'o kor...
O bijah sretan, majko, znaj!
O kako divan bješe On —
Ljepote takve ne zna svijet;
Anđeli Njem' se klanjaju,
I pjevaju Mu samo: »Svet...«.
On mene tu je grlio...
O kako cjelov bje Mu blag;
U njem' sve slasti osjetih...
I reče, da sam Njemu drag.

(Majka ga radosno grli, i šapće):

Bit' ćemo i mi kršćanskoga duha,
I uvijek svetog primat ćemo kruha.

(Joel ju, sav blažen, zagrli... Zvuci još jednom zadrhtaše... Blaga ih svjetlost obasja. Oboje gledahu prema nebu... Zastor se tiho spušta.

EPILOG

Joel je mali rastao,
Nosio sobom Kristov lik;
U srcu svom ga čuvao...
Postao Kristov — svećenik!

SVRŠETAK

BIJELI SAN

I PRIZOR

(Dan se gasi... Na stabla šumska padaju sjene... Dvoje siročadi, brat i sestrica, kupe suvarke. U rukama im svježnjić. Čuje se jecaj...)

BRAT:

Sestrice mila, utješi se, nemoj
Plakati više — usrdno te molim!
Znam da više nema naše dobre majke,
Al' ja te zato sve to više volim.

SESTRICA:

Ona je naše sve bogatstvo bila:
Učila nas molit' i sklapati ruke;
Na njenom krilu mi smo počivali,
Slušajuć tihe i daleke zvuke.

BRAT:

U blagi suton, kad se gasi dan...

SESTRICA:

Njezino srce bijaše naš stan!

(Spusti svježnjić na zemlju, i tužnim glasom reče):

I druga tuga moju dušu mori:
Bliži se b'jeli naš san, naša radost —
Dan Prve svete Pričesti, a mi smo
Sami i tužni; u nama je žalost.

(U sjetnom zanosu nastavlja):

Tko će nam b'jela pripraviti ruha,
I naše plave ovjenčati kose;
Tko će nam ljiljan staviti u ruke,
Na kom se sjaju prve rane rose?

(Oboje jecaju i uhvate se za ruke; kao da su klonuli padaju na kamen...)

SESTRICA:

Ne mogu više... Mene umor hvata,
Kao što stabla ove tamne sjene...
Naše su tuge duboke i nijeme;
Ne mogu više plakat moje zjene!

(Spusti glavu na kamen. Brat klekne do nje.)

BRAT:

Sestrice mila, u miru počivaj...
I kamen tvrdi nek ti bude mekan;
Bijeli san snivaj... Bijeli san snivaj.

(Nakloni glavu... I usne).

II PRIZOR

(Sjajno svijetlo stade svjetlucati... Začuju se tihi zvuci (violine). Dva anđela nečujno dolaze i nadviju se nad njih. To su njihovi Anđeli Čuvari.)

I. ANĐEO:

Vi niste sami... Nad vama Providnost
K'o mati nad zipkom svoga čeda bdije.
I sudbine vaše, k'o mati u krilu
U svome vječnom zagrljaju krije.

II. ANĐEO:

Vi niste sami... Nevidljivi vaši
Pratioci mi smo: Anđeli Čuvari!
Na svakom putu branimo vas od zla;
Stojimo uz vas, k'o budni stražari.

ANĐELI (skupa):

Vi niste sami... Sad je majka vaša
Kraljica neba, kojoj zvijezde služe,
I mjesec Njenoj ljepoti se klanja...
Pjesmom ju slave Anđeli; Nju kruže.

I. ANĐEO:

Eto je, ide... Kraljica ljiljana!

II. ANĐEO:

I sjajem bijelim sva je obasjana.

III PRIZOR

(Rasvijetli se šuma. Tame nestade... Čuje se anđeoski pijev. U pratnji anđela Ona dolazi... Jedan anđeo pjeva, a zatim svi ponavljaju...)

ANĐEO:

Tvoj lik, o Djevo bijela, je k'o ljiljan,
Što se iz rose čist i blistav diže,
I miris pruža svud unaokolo...
I ljepši to je, što je suncu bliže.

KOR ANĐELA:

I ljepši to je, što je suncu bliže.

ANĐEO:

Kraljica Ti si ljiljanskih dolina,
Puna krasote i rajskih milina.

KOR ANĐELA:

Kraljica Ti si ljiljanskih dolina,
Puna krasote i rajskih milina.

(Ona pristupi djeci. Anđeli Čuvari joj se poklone. Nad djecom raširi ruke, kao da ih grli, a zatim blagim glasom progovori):

KRALJICA LJILJANA:

Nek žalost, djeco, s vašeg lica mine,
I suze vaše nek prestanu teći;
U oku sunce neka opet sine...
Majka će vama za utjehu reći:

Da srce čisto, poput ranog cvijeta,
Bijelo je ruho, koje sad vam dajem;
Nek na njem mrlje ne ostanu svijeta...
U milost Višnju ja se pouzdajem,

Da će ga uvijek sačuvati čista:
Nek bude ures za mog Sina, Krista!

I u njem neka cvjeta ljiljan bijeli:
Dragocjeniji je nego svijet cijeli.

(Anđeli Čuvari smjerno mole, sklopljenih ruku):

ANĐELI ČUVARI:

Kraljice naša, mi iskazujemo
Srdaca ovih želje sakrivene (pokažu na djecu)
Blago Tvog Srca pokaži im sada;
Njegove oči tople, otkrivene!

(Kraljica ljiljana se smiješi. Blaženi ushit ispunja joj srce. Ne govori ništa; šuti. Kor anđela moli, klečeći i sklopljenih ruku):

KOR ANĐELA:

O bijela Djevo, što nad nama kraljuješ,
Mi Te smjerno molimo, da im Sinka daruješ!

KRALJICA LJILJANA:

Milinjem duša moja se napunja,
Kad se o dragom ovom biću zbori,
Što srce slatkom ljubavlju ispunja;
Što zemlju, svemir i sve zvijezde stvori

I neka bude... Jer meni je drago,
Kada se ište ovo divno blago.

(Okrene se, te šuteći prođe kroz redove anđela. I dok stupa između njih, po sredini, u dostojanstvenom hodu, u dnu se ukazuju obrisi bijeloga hrama. Nestane, a anđeoski kor pjeva...)

KOR ANĐELA:

O dođi, Ljubavi, dođi:
Dveri su otkrite bijele,
I sav je blistav od rose
Nježni ljiljanov cvijet...

Gle, idem ususret Tebi
Srce noseći svoje...
I moju beskrajnu sreću
Ne pozna ovaj svijet.

IV PRIZOR

(U bijeloj, veličanstvenoj krasoti, pod okriljem Majke, Isus dolazi... Kor anđela klekne, nakloniviši se duboko. On tiho pristupi k siročadi; sagne se nad njih i pomiluje ih... Njihove je dobi... Zvuci (violine) podrhtavaju...)

ISUS:

O prijatelji mili, radujte se,
Jer ispuni se i vaš bijeli san...
Ja ću vam biti sve blago na svijetu;
Srce će moje odsad bit vaš stan!
Kod bijelog stola sretat ću se s vama,
U šutnji i uz molitava stih;
I cjelov topli, koji ću vam dati,
Bit će pun mira, sladak, blag i tih.
Samo nek srce uvijek Mene žeđa:
Ljubavi mojoj nikad nema međa.
(Cjeliva ih...)

KRALJICA LJILJANA (šapćući)

Ako li katkad u životu svome,
Jedino blago, grijehom, izgubite,
Samo se srcu obratite mome.
Sad hajdmo... Mir nek nad vama počiva...
(Raširi nad njima ruke...)
I srce, ove tajne neka skriva.

(Odu... Svijetla se gase... Zvuci nestaju...)

V PRIZOR

(Brat i sestrica se bude od sna. Dan je svijetao...)

BRAT:

Gdje smo...? O kako divan bješe san!
Zar prođe?
Odnese ga dan!

SESTRICA:

Tek čeka on nas! Kod bijeloga stola...
Pođimo žurno...
Put je rascvjetan...

(Uhvate se za ruke, i radosni odu...)

MUČENIK TARZICIJE

Drama u 3 čina

L I C A:

TARZICIJE,
SVEĆENIK DIONIZIJE;
KRŠĆANSKI PUK,
PETILIJE,
KVINTILIJE, (poganski dječaci)
KVADRAT — kršćanski časnik,
VALERIJA — bogata rimska gospođa,
PETRONIJE — Rimljanin (poganin),
NAROD (poganski)
POGANSKI DJEČACI

— — — — — — —

Događaj iz prvog doba kršćanstva.

P R O L O G

(GLAS — iza zastora):

Bijaše davno, u stoljeća prva,
Kada se rimskim ulicama lila
Kršćanska krv... Nad svakim mučenikom
Aureola zlatna tada bi se svila.

U katakombe silažahu oni,
I svoje svete obavljahu tajne,
Kristovim jakim hranili se Tijelom;
Njihove oči postajahu sjajne.

Zar može mržnja utrnut' im ljubav,
Zastrašit' prijetnje careve ih moći?
Pjevahu oni iz tamnica mračnih,
I svijetle bile njihove su noći.

Pred divlje zvjeri bacali ih tada,
A oni u smrt hitali su rado...
Iz krvi svete niknulo je cvijeće;
Kristovo bijelo, pomlađeno stado.

— — —

Bijaše doba četvrtoga vijeka,
Događaj ovaj — dirljiv — kad se zbio,
Kršćanski dječak, Tarzicije mali,
Glavni je junak ove drame bio.

I Č I N

(U katakombama... Svijetlo tihe uljanice obasjava prisutne kršćane. Pred oltarom, u misnom ruhu, svećenik Dionizije upravo je pričestio pri-

sutne vjernike, koji kleče i proživljavaju časove prisutnosti i blizine Božje. Tajanstveni mir ispunja prostor.

Tada se najednom začuje glas starca Dionizija, čiji se dostojanstveni lik jasno isticao.)

Sveć. DIONIZIJE:

Sinci moji dragi, primili ste smjerno
Presveto Tijelo Spasitelja svoga;
Odsad i uvijek služite Mu vjerno,
I to će biti radost srca moga.

On sam nek uvijek vašom dušom vlada,
Obrana vaša i utjeha bude;
Ne dajte da vas tama grijeha svlada,
Pa makar teško iskušenje bude.

Krist nek je uz vas sred nevolja, strasti,
On nek vas jača sred progona dugih...
Njega zbog zemskih ne prezrite časti!
Uz Njeg' nek nije i idola drugih.

I Kristov mir ja želim svima vama...
Blagoslov svoj ću svima sada dati,
I ne bojte se... Krist je uvijek s nama,
I bit će uz nas; s nama trpjet znati.

(Blagoslivlja ih... Opet nastavlja):

I svaki od vas nek ponese sobom
Čestice svete — Krista domu svome;
Šapćite tajno: Bog je sada s tobom...

(Prekine najednom govor... Tužnijim glasom nastavi):

Al' rana jedna u srcu je mome.

(Svi pažljivo gledaju i očekuju šta će im reći.)

Kršćani mili, braća vaša draga,
U teškim, mračnim tamnicama stoje;
Sam Krist bi bio utjeha im blaga...
Al' tko će doći, s Njim do djece moje?

(Gleda unaokolo...)

Đakone više ja ne mogu slati,
Pogani sve ih poznaju i prate;
Njihovu bijesu zar ću Krista dati?

(Zastane)

Zar djeca moja da bez Njega pate...?

(Tiho plače...)

»Tada najednom pristupi k njemu jedan dječak, u bijeloj tunici, opasanoj crvenim pojasom. Kleče pred njim, raskrili ruke, i jasnim glasom prozbori... Bijaše to mali Tarzicije.)

II PRIZOR

TARZICIJE:

O pusti, Oče, mene braći mojoj,
Da Kristov lik im ja ponesem blagi,
I vratit' će se radost duši Tvojoj...

(Svećenik odmah prepozna Tarzicija.)

SVEĆENIK:
A ti si premlad, Tarzicije dragi.

TARZICIJE:
Baš zato, Oče, nitko ne će slutit',
Da sobom Krista u hostiji nosim;
Uz Njega ja ću tiho, tiho šutit...

(usrdnije moli)

O dobri Oče, ja Te tako prosim,
Ne odbij sada ovo dijete svoje...
(Pruži ruke za bijelom Hostijom...)

Sveć. DIONIZIJE:
Kad tako želiš, možeš, sinko, poći.

(Okrene se k oltaru, tiho šapćući):

Živa te ne će vidjet' oči moje...

(Uzme u ruke presv. Hostiju. Kad ju Tarzicije ugleda, zaiskre mu se oči od radosti, šane:

TARZICIJE:
S Kristom ću Tebi barem mrtav doći.

(Nastavlja zanosno):

Na srcu svome ja ću Njega skriti,
I Njega čuvat' k'o jedino blago;
O kako sretan ja ću uz Njeg' biti!
I za Njeg mrijeti bit će meni drago.

(Suze mu potekoše od radosti. Sveć. Dionizije zamota Presveto Tijelo u bijelo platno i preda ga Tarziciju, riječima):

Sveć. DIONIZIJE:
O pođi, sinko, s blagoslovom mojim...
Znam da ćeš nad Njim svojim srcem bdjeti...

TARZICIJE:
Štitit' ću Njega cijelim bićem svojim;
Otet' mi Njega nitko ne će smjeti!

Sveć. DIONIZIJE:
Čuvaj se bučnih ulica, i svijeta...
(Kao da još želi ćuti obećanje Tarzicijevo, da će čuvati Isusa):
Ja ću se sjećat obećanja tvoga...

TARZICIJE:
Vijenac ću primit' mučeničkog cvijeta,
Ali bez Krista ne ću ostat svoga!

(Puk je tiho klečao. Dječak, noseći Presveto Tijelo na svojim grudima, pođe... Starac Dionizije dugo gledaše za njim...)

II Č I N

(Na širokoj poljani skupilo se nekoliko poganskih dječaka. Nemirni su...)

PETILIJE — (okrenut prema drugu na suprotnoj strani):
Daj znak za igru...

KVINTILIJE (uzrujano):
Vidite da vama
Još jedan manjka...

PETILIJE (upitno): Koga ćemo naći...?
(Uto opazi Tarzicija, koji je htio da prođe mimo njih, neopažen):
Tarzicija eno... Dođi, igraj s nama!
Sunce za oblak skoro će nam zaći.
(Gleda u sunce...)

II PRIZOR

(Tarzicije se ne obazire; ide dalje. Petilije potrči za njim, uhvati ga za rame):

PETILIJE:
Kamo tako žuriš? Tko te naprijed sili...?

TARZICIJE: Ne mogu sada, Petilije mili.
(Uto skoči naprasiti Kvintilije, koji bijaše najjači između svih dječaka.):

KVINTILIJE:
Moraš... I odmah! Ako li ne milom,
Pogledaj šaku...
(Stisne šaku i zaprijeti Tarziciju.) A onda ćeš silom.
(I uhvati jako Tarzicija.)

TARZICIJE (blago):
Lijepo te molim, pusti me da prođem...

KVINTILIJE: Baš sada ne ćeš... Uzalud me prosiš!

TARZICIJE (molećim glasom):
Otići moram... Pusti me da prođem.
(Sad Kvintilije opazi da Tarzicije drži prekrštene ruke na prsima...):

KVINTILIJE:
Što to pak tajno u njedrima nosiš?
Zar kakvo pismo? Daj amo da vidim!

(I posegne za Presvetim Tijelom.)

TARZICIJE (sa strahom):
Ne, ne... O nemoj!
(Kvintilije se ne obazire; hoće silom da raskrsti ruku dječaku. Opet ponavlja):

KVINTILIJE: (srdito) Uzalud me prosiš,
Ovdje ne želim nikom da se svidim;
Ja hoću znati što to tajno nosiš.

(I nasrne na jadnog dječaka; stane mu dijeliti udarce... Priskočiše i drugi poganski dječaci i udarahu ga bezobzirno. Tarzicije je rado primao udarce, ali nije htio spustiti ruku. Nije im uzvraćao... Samo ję čvrsto stiskao blago svoje, da mu ga ne otmu.)

TARZICIJE (šapćući)
O dobri Bože, ja žrtvujem sebe,
O samo ne daj, da mi otmu Tebe.

(Kroz to vrijeme i narod se sakupio oko njih. Svatko se, čudeći, pitao):

NAROD:
Što on to čvrsto na prsima drži?
Ne će da pusti...? Što bi moglo biti?
(Uto nadođe neki imućni Rimljanin koji, ugledavši Tarzicija, reče)

III PRIZOR

PETRONIJE:

Ne znate, slijepci? Kršćanin vam to je:
Svetinju nosi, koju mora kriti.
(I udalji se... A svi prisutni sada navališe svom žestinom na malog Tarzicija, da mu obeščaste njegovu svetinju.

NAROD:
Daj to sad nama... Digni ruku svoju,
Da pogrdimo tu svetinju tvoju.

(I svi ga udarahu nemilosrdno. Tarzicije, sav isprebijan, padne na zemlju. Krv poteče... Polumrtav, držao je čvrsto prekrštene ruke na prsima, čuvajući Isusa. I jedva prozbori):

TARZICIJE:
Njihova ljaga nek ne padne na Te...
Ljubljeni Kriste, ja umirem za Te.
(I baš kad su htjeli da mu otmu Presvetoga, pojavi se neki junačina, rastjera jakim šakam svjetinju. Bijaše to neki kršćanski časnik, koji je poznavao Tarzicija i dosjetio se što nosi. Ostane sam s njime...)

IV PRIZOR

KVADRAT (časnik)
O milo dijete... Živ je... Jošte diše...

TARZICIJE (šapćući tiho)
Njihovu zloću moja krv nek briše.

KVADRAT:
Jesi li ranjen, Terzicije dragi?
(Tarzicije se samo nasmiješi).
Kako li sjajan tvoj je osmijeh blagi.

TARZICIJE:
Nije mi stalo do živoga moga,
Samo nek Krista spasio sam svoga.
(I umirući, šaptaše):
Ne daj ga njima... Ocu Ga odnesi...
I skupa s Njime njemu me ponesi...
(Časniku suze udare... Uzme u naručaj mladog mučenika i ponese ga... Tarzicije je blago počivao, prekrštenih ruku, na rukama njegovim.)

KVADRAT:
Dvostruko blago na rukama nosim:
Svog Stvoritelja, Spasitelja, Krista!
Za vjernost i ja, Bože, tebe, prosim...
I mučenika tako mlada, čista.

V. PRIZOR

(Približi im se tada neka bogata gospođa, koja je dan prije upoznala Tarzicija, i koja ga je mislila, kao siročeta, posiniti, jer nije imala svoje djece.)

VALERIJA:

Je li moguće... Tarzicije lijepi,
Kog ja upoznah... Zvah za sina svoga!
Tko te to rani...?

KVADRAT (tužno) Narod onaj slijepi...

VALERIJA:

Sad nesta blaga dragocijenog moga.

(Tarzicije se, otvorivši oči, nasmiješi gospođi i premine...)

Gle, on se smiješi... I tiho preminu...
Zauvijek ja ću za njim suze liti,
Jer moje sunce za noć tamnu minu...

(razvedri se)

Al' odsad i ja krščankom ću biti.

(Pođe za njim, jecajući...)

III Č I N

(U katakombama, pred oltarom, na bijelom odru počivalo je otkriveno tijelo mladog mučenika, u bijeloj tunici. Imao je na prsima prekrštene ruke... Prisutni kršćani klečali su u dubokom muku. Starac Dionizije, suznim očima, progovori)

Sveć. DIONIZIJE:

Sad snivaj cvijete pokošeni bijeli,
U rano jutro, kad se sunce budi...
Smrti se tvojoj raj veseli cijeli;
I nek te više nitko ne probudi.

Na Srcu Božjem sad zauvijek snivaš,
Za kog' si život tako mladi dao...
K'o ratnik iza boja svog počivaš,
A nisi jošte ni živjeti znao.

Čuvat će vjerno uspomenu tvoju,
Nadgrobni, čvrsti i mramorni kamen;

(Zastane... Okrene se prisutnima):

A na njem, sinci, uz prisutnost moju —
HOSTIJE BIJELE UREŽITE ZNAMEN.

— — —

Starac-srećnik klekne do mladog mučenika i prigne glavu...
A svijetli, pobjedonosni zvuci, izgubiše se negdje u visini...

SVRŠETAK

DOBRI PASTIR

PRED OVIM HRAMOM...

Pred ovim hramom, u kojem' se krije
Lik Dobre Majke, iz vremena davnih,
Nad pukom svojim koja uvijek bdije,
Moćna i divna zbog pobjeda slavnih,

Kličemo tebi, Pastiru naš dragi,
Želeć' da dugo svojim pukom vladaš;
I Bogu nek nas vodi duh tvoj blagi,
A Marijinom moću tamu svladaš.

Na tvoje riječi Duh će Sveti saći
U srca naša i jakost nam dati,
U njima on će svoj hram bijeli naći;
Za vjeru trpjet' odsad ćemo znati.

Pomaži Ti nas molitvama svojim;
Krist nek da blagost i mir srcu Tvome,
Da jednom skupa, a pod vodstvom Tvojim,
Stignemo Bogu — vječnom cilju svome.

PASTIRU NAŠIH DUŠA

Primi, u ime cijelog puka, sada,
Pozdrave tople i iskrene želje,
Pastiru dobri svoga vjernog stada;
S Tobom nam dođe radost i veselje!

Višnjemu Ocu hvalimo na daru,
Što odabra Te, da pred nama hodiš;
Dade Ti vlasti veće neg' vladaru —
Da duše k vječnim izvorima vodiš.

Nek Te On čuva, a Krist život bude,
Duh Sveti krijepi, da nad nama vladaš;
Dade Ti jakost u svem' što se zbude —
U doba mučno, kada zbog nas stradaš.

Moli se za nas, da i nas obasja
Nebeska svjetlost i Sila s visine;
Kristova milost u srcima zasja...
Njegova ljubav sve to ljepšom sine!

— — —

O Ti, što svetih tajna nosiš znamen,
Vodi nas samo... — Gora mlada lista —
Kroz trnje, klance i kroz oštar kamen:
Na visovima, gle, već Sunce blista!

DOBROM NAŠEM PASTIRU

(Na Velikom — biokovskom — Brdu)

Pastiru dobri, zbog dolaska Tvoga,
Oko nam suze od radosti lije,
Jer stada tužnog spomenu se svoga,
U ovim što se brdinama krije.

Na vis nam dođe, gdje je posvud kamen,
Gdje diše miris planinskoga cvijeta,
Da Duha Svetog podijeliš nam znamen;
Da jakost da nam protiv pakla, svijeta,

I primi kitu kadulje i smilja,
Za ljubav Tvoju, i što dođe k nama,
I htjeli bismo šanuti od milja:
Pastiru dobri, o ostani s nama.

2.

Duhom nas vodi putevima blagim,
Po stazi goloj, krševitoj, pustoj...
Idemo posvud za pastirom dragim —
S njime u svijetlu i u tami gustoj.

I uvijek riječju Ti nas hrani svojom,
U kojoj mudrost božanska se krije,
Nek ljubav uvijek dušom struji Tvojom;
Milosti Božje sunce nek ju grije.

O stopa Tvoja neka posvud zađe,
K'o milosrdnog, dobroga Pastira,
I ovcu svoju izgubljenu nađe;
Na Srcu svome nek joj dade mira.

3.

Cvjetove bijele spremili smo za Te,
Jer znali mi smo da ćeš k nama doći,
I dugo, dugo čekali smo na Te...
Kad više ne bi morao nam poći!

Ostani s nama... I uvijek nas brani,
Pastiru dragi, sa ovcama svojim;
Duše Te naše ostavile nisu;
Bijahu vjerne pozivima Tvojim.

Ostani s nama... I uvijek nas brani,
Čuvaj i blagim putevima vodi,
Riječju nas Božjom i istinom hrani;
Pred nama uvijek vječnom Bogu hodi.

Cvjetove bijele spremili smo za Te,
Jer znali mi smo, da ćeš k nama doći,
I dugo, dugo čekali smo na Te...
O nemoj više, nemoj od nas poći.

TVOJ DOLAZAK

Radosno zvona zvone našim krajem,
I pjesma posvud radosno se čuje;
Naša su lica ožarena sjajem...
Koga to, danas, ovaj narod štuje?

Pastiru dobri, Ti nam, eto, dođe,
Da Duha Svetog podijeliš nam znamen,
I sva nam tuga ko da danas prođe,
I raduju se naša polja — kamen.

Na glavu kad nam staviš ruke svoje,
Milosti s neba izlit će se na nas,
I primit ćemo blagoslove Tvoje...
Svetomu Duhu Ti se moli za nas:

Da jača, krijepi, čuva duše naše,
Upravlja njima, a pod vodstvom Tvojim;
Ovce smo Tvoje; Na vječne nas paše
Vodi, gdje sunce blista sjajem svojim.

— — —

I primi kitu mirisavih ruža,
Za Tebe što su sa ljubavlju svite;
Radosno Tebi Tvoj ih narod pruža;
U njima sve su naše želje skrite.

A srce naše u njima nek diše,
I nek Ti zbori, kada od nas pođeš...
I želimo Ti (dok se suza briše),
Da opet k nama što skorije dođeš.

MOLITVA DUHU SVETOMU

(za sedam darova)

Zborna recitacija za djecu

MOLITVA DUHU SVETOMU

SVI:

Svjetlosti vječna, Duše svet,
Sa Ocem ti si pravi Bog,
I Kristom, Sinom njegovim —
Daj nama svjetlost bića svog.

Otvori vrela milosti,
I ljubav svoju ti nam daj,
Darova sedam blaženih;
U srcu našem njima sjaj.

I DJEČAK:

Daj *mudrost* mi božanstva svog,
Da vodi me kroz žića vaj:
Bog nek je blago srca mog...
I daj da vječni žudim raj.

II

Duh *razuma* mi svoga daj,
Spoznaju da Bog cilj je moj,
I voditi me Njemu, znaj;
Nek svijetli uvijek duh mi tvoj.

III

Savjeta duše, mio, drag,
Prozbori uvijek srcu mom;
Otkrij mi put svoj miran, blag,
Po kom ću doći Bogu svom.

IV

Jakosti duše, blagi svet,
Daj srcu mome i svoj znak,
Po kojemu ću prezret svijet;
U kušnji, boli biti jak.

V

Znanja mi svoga podaj moć,
Istine Božje sveti plam,
Da grešna me ne svlada noć;
Da budem uvijek Božji hram.

VI

Bogoljubnosti mi podaj dar,
Da Boga ljubim srcem svim . . .
Ljubavi svete jačaj žar;
Ne daj da pođem putem zlim.

VII

O Tješitelju, srcu mom,
Zauvijek ulij *Božji strah,*
Da budem vjeran Bogu svom;
Pred zlom i grijehom uvijek plah.

SVI:

Ljubavi vječna, Duše svet,
U svoj nas ti dovedi raj,
Da duša naša ugleda,
Božanski tvoj, otkriven sjaj.